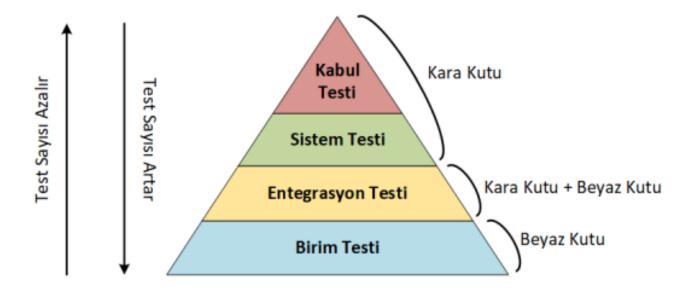
Yazılım Test Mühendisliği

Dr. Öğr. Üyesi Hasan YETİŞ

YAZILIM TEST SEVİYELERİ

 Test seviyelerinin amacı, yazılım testinin sistematik bir hale getirilmesi ve belirli bir seviyedeki olası tüm senaryoların kolayca belirlenip kontrol edilmesini sağlamaktır.

Şekil 5.1. Yazılım test seviyeleri

Birim Testi

- Modül Testi, Bileşen Testi ve Unit Test isimleriyle de bilinir.
- Sistemin derlenebilir, çalıştırılabilir en küçük parçasının test edilmesidir.
- Geliştiriciler tarafından gerçekleştirilir.
- Birim testinin sağlıklı sonuçlanması, sistemin ileri aşamalarında gerçekleştirilecek olan diğer test seviyeleri ve türleri için zaman ve maliyet kazancı sağlar

- Birleştirme (entegrasyon) testi, birbirinden bağımsız test edilen ve başarısı doğrulanan iki modülün, birbirine bağlanması ile birlikte çalışabilirlik düzeyinin test edilmesidir.
- Entegrasyon testi ile farklı modüllerin geçişleri sırasında arayüzlerin davranışları ve yine farklı modüller arasındaki veri akışı kontrol edilir.
- Entegrasyon testi dört farklı yaklaşım ile gerçekleştirilir.

Büyük Patlama Yaklaşımı

- Big Bang Testi olarak da bilinir.
- Bu yöntemde, birleştirilecek modüllerin testleri bir arada yapılır.
- Bu yaklaşımın kullanımı için küçük projelerin uygun olduğu savunulur.
  - Çünkü entegrasyon sırasında bulunan bir hatanın, potansiyel olarak entegre edilen modüllerden herhangi birine ait olduğu bilinse de hatanın yerelleştirilmesi oldukça zordur.
  - Bu da hata lokalizasyonu konusunda güçlük yaşanacağını gösterir.

Yukarıdan Aşağıya Yaklaşım

- Bu test tekniği gerçekleştirilirken, yazılım sisteminin kontrol akışı için belirtilen adımlar, yukarıdan aşağıya entegrasyon yapılmasıyla sağlanır.
- En üst düzey birimlerin önce test edildiği ve alt düzey birimlerin bundan sonra adım adım test edildiği bir yaklaşımdır.

Aşağıdan Yukarıya Yaklaşım

- Bu test tekniği gerçekleştirilirken, yazılım sisteminin kontrol akışı için belirtilen adımlar, aşağıdan yukarıya entegrasyon yapılmasıyla sağlanır.
- Her bir modül test edildikten ve başarısı kesinleştikten sonra bir üst seviyede bulunan modül ile birleştirilerek tekrar test işlemi gerçekleştirilir.

Hibrit Entegrasyon Testi

- Bu test yaklaşımı, yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya test tekniklerinin birlikte kullanılmasıyla gerçekleştirilir.
- Bu yaklaşım, birkaç alt projesi olan çok büyük projeler için kullanışlıdır.
- Hibrit test yöntemi, test esnasında hem alt modüllerin hem de ana modüllerin eş zamanlı yürütülmesinden dolayı yüksek maliyet gerektirir.

Sistem Testi

- Bu test tekniğinde sistem bir bütün olarak ele alınır ve test edilir.
- Tamamı entegre edilen bir yazılım ürününün testidir.
- Sistemin işleyişinin doğruluğu, entegrasyon testinde gözden kaçabilecek hataların keşfi için yüksek kalitede bir ürün sunmak adına gerçekleştirilir
- Sistem testi, test uzmanları tarafından, eksiksiz ve tam entegre bir yazılım ürününün doğrulanması için gerçekleştirilen seviyedir.
- Ürünün iş gereksinimlerini karşıladığından emin olmalarını ve işletim ortamında sorunsuz bir biçimde çalıştığını belirtmeleri için önemli bir adımdır

- Bu test seviyesi, son kullanıcılar ve test ekibi tarafından gerçekleştirilir
- Bu test seviyesinde amaç, sistemin kullanıcı kriterlerine uygunluğunu ve kullanıcı tarafından kolay kullanılabilir olduğunu test etmektir.
- Yazılım, son süreçte yer alan kullanıcı kabul testi ile Alfa, Gama ve Beta testlerine tabi tutulmaktadır.

Alfa Testi

- Sınırlı sayıdaki gerçek kullanıcıların dahil edildiği, geliştiriciler ve test ekibinin gözetim ve kontrolü altında gerçekleştirilen kullanıcı kabul testi aşamasıdır.
- Alfa testinde sistem, müşteri ya da son kullanıcı tarafından geliştirme ortamında test edilir.
- Yazılım sistemleri, Alfa testinde başarılı çıktıktan sonra Beta testi gerçekleştirilir.
- Bu aşamada, sistemde kullanıcı isteklerine uymayan, kolay kullanıma engel olan ve sistemde var olan sorunlar düzenlenir.

Beta Testi

- Alfa testinin başarıyla sonuçlanmasından sonraki aşamadır.
- Sınırlı sayıda gerçek kullanıcı tarafından kullanıcı ortamında yürütülen bir test çalışmasıdır.
- Bu aşamada temel amaçlarından biri, farklı yazılım ve donanım konfigürasyonları, ağ bağlantı türleri ile yazılım uyumluluğunun doğrulanmasıdır.
- Beta testinin bir diğer amacı, yazılımın kullanılabilirliği ve işlevselliği hakkında kullanıcılardan geri bildirimler almaktır.

Gama Testi

- Yazılımın tamamlanmış sürümünden önce gerçekleştirilen son aşamada yapılan testtir.
- Gama testinin odak noktası sistemin güvenliği ve işlevselliğidir.
- Yalnızca sınırlı sayıda kullanıcı tarafından gerçekleştirilir.
- Sistemin yalnızca belirli noktaları test edilir.
- Gama testinde tespit edilen hatalar, yüksek öncelik ve önem derecesine sahip olmadığı sürece sistemde bir değişiklik gerçekleştirilmez
  - Fark edilen eksiklik veya hataların düzeltilmesi, sisteme sonraki sürümler için güncelleme olarak yansır.

- Web, masaüstü ve mobil tabanlı yazılım uygulamalarının birçok farklı test türleriyle ölçülmesi mümkündür
- Ancak her yazılım için bütün test türlerinin uygulanması mümkün değildir.
- Her yazılım önemlidir, ancak birbirlerine kıyasla önem derecesi aynı değildir.

- Fonksiyonel ya da İşlevsel Testte dikkat edilen husus, ürünün kullanıcı isteklerini karşılaması sonucu kaliteli bir ürün elde etmektir.
- İşlevsel olmayan yazılım testlerinde, bir yazılım sisteminin performans, kullanılabilirlik, güvenlik gibi işlevsel olmayan özellikler test edilir. İşlevsel olmayan testler yapılarak, ürünün kullanılabilirliği, verimliliği, sürdürülebilirliği, taşınabilirliği arttırılır.
- Uluslararası Yazılım Test Yeterlilikler Kurulu'nun (ISQTB) tarafından yapılan araştırmaya göre en çok kullanılan testlerde %92 oranla ilk sırada işlevsel test gelmektedir. En yakın %64 oran ile performans testi ve sonrasında %62 oran ile kullanılabilirlik testi takip etmektedir

Arayüz Testi	İki veya daha fazla sistemleri arasındaki iletişimin	Veri akışı, Modüller arası
	sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesini, yazılım	iletişim, Modüller arası
	modülü arasındaki bağlantıyı doğrulamak için	bilgi alışverişi.
	gerçekleştirilir. En önemlilerden biri web ve	
	uygulama sunucusunun arayüzü, diğeri ise uygulama	
	ve veri tabanı sunucusunun arayüzüdür.	
Çapraz Tarayıcı	Genellikle web siteleri gibi dinamik olan ve	Temel işlevler, Grafiksel
Testi	internet bağlantısı gerektiren sistemler için farklı	kullanıcı arayüzü, İşlevin
	tarayıcılardaki çalışma durumları test edilir.	yanıt verme süresi ve
		çalışma hızı.

Dayanıklılık Testi	Performans sorunlarının tespit edilmesi amacıyla	Geçersiz veri girişi,
	uzun süre büyük değerlerde veri girişi kullanılarak	Yoğun şekilde veri girişi.
	olası hataların ortaya çıkması amacıyla uygulanır.	
Depolama Testi	Sistemin veri tabanı test edilir. Verilerin uygun	Veri formatları,
	dizinlerde saklanması, yetersiz disk alanlarının hangi	Veritabanı tabloları.
	şartlarda ortaya çıktığı incelenir.	
Erişilebilirlik Testi	Uygulamanın renk körlüğü, işitme engeli gibi	Farklı özelliklere sahip
	özelliklere sahip bireyler tarafından erişilebilirliğini	bireyler için arayüzlerin
	ve kullanım kolaylığını test etmek için şartlara	kullanım kolaylığı ve
	uygun bireyler tarafından gerçekleştirilmesi gereken	arayüzler arası geçişler.
	bir yazılım testidir.	

Eşzamanlılık Testi	Sisteme birden fazla kullanıcının giriş yapması	Kullanıcılara verilen
	durumunda sistemin davranışı incelenir ve var olan	yanıt süresi, Çıktıların
	hatalar tespit edilir.	doğruluğu, Görev
		paylaşımı.
Güvenlik Testi	Geliştirilen sistemin, herhangi bir açıklık veya	Ağ güvenliği, Erişim
	tehlikeden ötürü erişim sorunu yaşanmasını	izinleri, Verilerin izinsiz
	veya büyük oranda veri kaybına neden olmasını	kişilerce yayılması ve
	engellemek amacıyla gerçekleştirilir.	aktarılması.
Hacim Testi	Sistemin büyük miktarda veri girişine karşı	Yoğun veri girişi sırasında
	gösterebileceği davranış ve yanıt verme süresinin	form işlemleri, Veri
	ölçümünde kullanılır.	girişine karşılık yanıt
		verme süresi.

Hata Enjeksiyon	Olası hataların ortaya çıkabilmesi, hatanın	Modül içerisinde yapay
Testi	boyutlarının ve risklerinin fark edilmesi, sistemin	hata oluşturmaya bağlı
	hata durumunda davranışının görülebilmesi için	sistem davranışı.
	kod bloğuna hatalı kodların yerleştirildiği bir test	
	türüdür.	
Performans Testi	Donanım ürünleri yardımıyla sistemin performansını	Çalışma hızı, Kapladığı
	etkileyecek olumsuzlukları en aza indirgemeyi	alan, Eşzamanlı kullanıcı
	amaçlar. Hata tespiti için değil, sistemin verimliliği	sayısı, Batarya kullanımı,
	test edilir.	Ortalama yanıt verme
		süresi, CPU kullanımı.

Senaryo Testi	Farklı senaryolara bağlı kalarak büyük ve karmaşık	Senaryo baz alınarak
	yapıdaki yazılımların tüm modüllerinin test	modüller arasındaki geçiş,
	edilmesidir.	Veri alışverişi, Arayüzler,
		Kullanıcı girdileri.
Yol Testi	Çoklu giriş ve çıkışa sahip karmaşık sistemlerde	Tekrarlı, koşullu ve
	bulunan döngülerin veya koşullu ifadelerin tüm	döngüsel ifadelerdeki tüm
	yollarının test edilmesi için kaynak kodun incelendiği	olası durumlar.
	bir test çeşididir.	

Kullanılabilirlik	Kullanıcı-sistem etkileşimi sırasında kullanıcı	Arayüzlerin kullanım
Testi	davranışlarını ve duygusal tepkilerini gözlemleyerek	kolaylığı Arayüzler arası
	yazılımın kolay kullanılmasını ve müşteri	geçişler.
	memnuniyetinin arttırılmasını sağlar.	
Kova Testi	Genellikle web tabanlı sistemlerde gerçekleştirilir.	Yazı tipleri, Bilgi
	En az iki farklı arayüz varyasyonları arasından	grafik görüntüleri,
	kullanıcı kriterlerine en uygun olanı seçmek için	Renk düzenleri, Buton
	gerçekleştirilir.	konumları ve tasarımları,
		Form ekranları.

Kurulum Testi	Yazılım sisteminin tüm özellikleri ve donanımsal	Ağ sistemleri, Donanım
	araçlarıyla birlikte doğru bir şekilde kurulduğunu	aygıtları, İşletim
	veya tüm bileşenleri ile kaldırıldığını kontrol etmek	sistemleri.
	için gerçekleştirilir.	
Uyumluluk Testi	Bu testin gerçekleştirilmesindeki esas amaç, sistemin	Donanimsal aygıtlar,
	her türlü platform, konfigürasyon, donanım ve	Ağ sistemleri, İşletim
	yazılıma gelebilecek eklentilerle uyum içinde başarılı	sistemleri, Yazılım
	bir işleyişe sahip olduğundan emin olmaktır.	sürümleri, Farklı
		tarayıcılar.

Kullanıcı Arabirim	Sistemin grafik arayüzlerinin kullanıcı ve test ekibi	Menüler, Butonlar,
Testi	tarafından test edilmesidir. Amaç, uygulamanın	Görsel destek elemaları,
	hiyerarşik ve grafiksel ön yüzünün test edilmesi,	Simgeler, Sayfalar
	farklı cihazlarda grafiksel görünümün sabitliğinin	arasındaki akış.
	test edilmesidir.	
Karşılaştırma Testi	Mevcut yazılım ve gelecekteki yazılım arasındaki	Dokümanlar, Veritabanı
	iyileştirilmelerin belirlenmesi amacıyla piyasada	içerikleri, Metrik
	bulunan aynı amaçla kullanılan farklı yazılımları	değerleri.
	belirli kriterler açısından kıyaslar.	

Sistemin çalışabileceği en uygun yazılım sistemleri	Sistemin çalışması için
ve donanım araçlarının belirlendiği test türüdür. Bu	en uygun işletim sistemi,
testin yapılması sırasında bir çok yazılım ve donanım	Web tarayıcısı, En uygun
kombinasyonu gerçekleştirilir.	işlemci hızı gibi teknik
	bilgiler.
Uygunluk testi, sistemin büyük ve bağımsız	Sisteme ait doküman,
kuruluşlar tarafından tanımlanan $\mathit{IEEE},\ \mathit{W3C}$ ya da	şartnameler ve gereksinim
$ETSI\mathrm{gibi}$ büyük ve bağımsız kuruluşlarca belirlenen	belgelerinin uygunluğu,
standartlara uygunluğunun uzman bir test ekibi	Sistemin belirlenen
tarafından kontrol edilmesidir.	standartlara uygunluğu.
	ve donanım araçlarının belirlendiği test türüdür. Bu testin yapılması sırasında bir çok yazılım ve donanım kombinasyonu gerçekleştirilir. Uygunluk testi, sistemin büyük ve bağımsız kuruluşlar tarafından tanımlanan <i>IEEE</i> , <i>W3C</i> ya da <i>ETSI</i> gibi büyük ve bağımsız kuruluşlarca belirlenen standartlara uygunluğunun uzman bir test ekibi

Maymun Testi	Rastgele test olarak da bilinen bu test türünde, yanlış	Form girişleri, Beklenen
	veya hatalı bilgilere karşı sistemin performansı ve	ve girilen veri formatları,
	davranışı test edilir. Herhangi bir test senaryosu	Kullanıcı bilgileri.
	olmadan gerçekleşen testte farklı eylemlere karşı	
	sistemin çökme durumu gözlemlenir.	
Paralel Sınama	Farklı iki yazılım/sürüm veya test senaryosu	Sistemin farklı
Testi	üzerinde testlerin paralel olarak gerçekleştirilmesini	tarayıcılardaki
	amaçlar. Genellikle sürümler arasındaki farkların	davranışları, Farklı
	ve güncel sürümün performans kriterlerine	sürümlerdeki veri
	uygunluğunun test edilmesinde kullanılır.	formatları arasındaki
		tutarlılık.

YAZILIM TEST ARAÇLARI

- TestNG, JUNit Birim test
- Cypress Javascript
- Appium UI Test (iOS, Android, Tizen), browser (Chrome, Firefox, Safari), desktop (macOS, Windows), TV (Roku, tvOS, Android TV, Samsung)
- Jira Test Süreç Yönetimi
- Jenkins Sürekli Entegrasyon
- **Selenium** Web test
- Jmeter Yüksek trafik performans